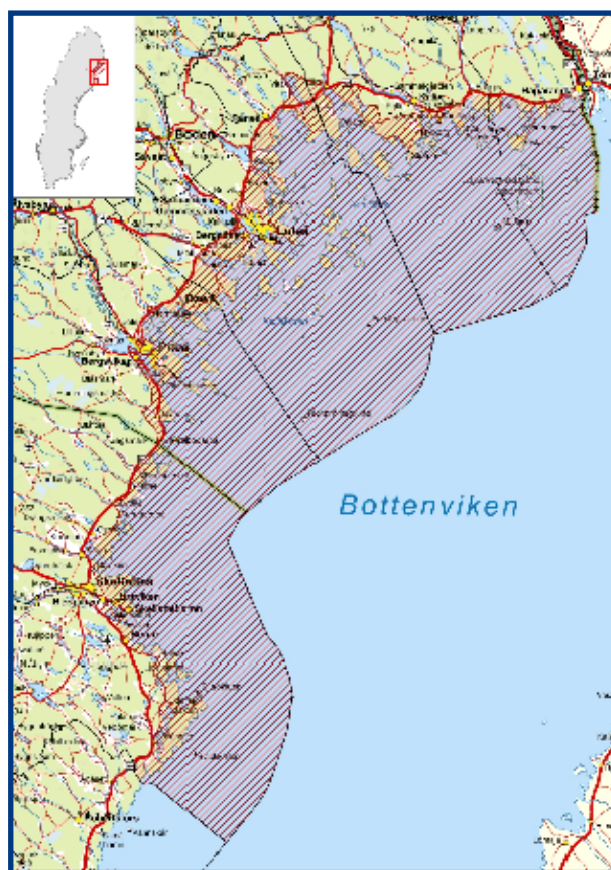

BOTTENVIKENS SKÄRGÅRD

- EN DEL AV SWEDISH LAPLAND

En strategi för åren 2008 - 2013

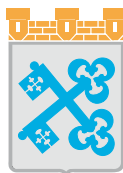
En gemensam strategi för:

SKELLEFTEÅ

PITEÅ

LULEÅ

KALIX

HAPARANDA

Länsstyrelsen
Norrbotten

REGION
VÄSTERBOTTEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	3
2. VISION	4
3. VERKA & UTVECKLA	5
3.1 Målsättning	5
3.2 Marknadsföring	5
3.3 Besöksnäring	6
3.4 Gemensam skärgårdsorganisation	8
4. FÄRDAS & KOMMUNICERA	10
4.1 Målsättning	10
4.2 IT och telefoni	10
4.3 Farleder	10
4.4 Turtrafik och hamnar	12
5. Bo & BYGGA	14
5.1 Målsättning	14
5.2 Permanentboende	14
5.3 Fritidsboende	14
5.4 Turistboende	15
5.5 Kustremsan	15
5.6 Prövning av ny bebyggelse	15
6. TIDPLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV STRATEGIN	17
7. ÖVERGRIPANDE ÅTGÄRDSLISTA	18
Bilaga I - Exempel på detaljerad åtgärdslista samt karta för respektive kommun	19
Haparanda	19
Kalix	21
Luleå	22
Piteå	24
Skellefteå	26

1. INLEDNING

Bakgrunden till Skärgårdssamarbetet, som sträcker sig mellan Haparanda och Skellefteå, är ett gemensamt initiativ som kommunerna och Länsstyrelsen har tagit. Kommunerna på sträckan har ställt sig positiva till samarbetet och ser en stor utvecklingspotential i den unika kust- och skärgårdsmiljön som de fem nordligaste kustkommunerna har.

Målsättningen är att skapa en levande skärgård med befolkning, näringsliv och besök. Genom samarbete skapas starka allianser vilket leder till en gemensam och enhetlig syn på marknadsföring och utveckling inom skärgården.

Detta dokument ska fungera som styrdokument för framtida skärgårdsutveckling, och omfatta åren 2008-2013.

De Regionala utvecklingsprogrammen (RUP) i Norrbottens län och Västerbottens län utgör grunden för allt utvecklingsarbete i länen. De båda länen präglas av en god miljö med höga natur- och kulturvärden, frisk luft och rent vatten. Här finns en stor variation av naturtyper från storslagna fjällområden till en fantastisk skärgård. Våra attraktiva livsmiljöer ska vidareutvecklas både så att människor kan och vill bo här samtidigt som de utgör ett attraktivt besöksmål.

Strävan efter en långsiktigt hållbar utveckling utgör grunden för hur Norrbotten och Västerbotten ska verka och agera. För att nå framgång måste hållbarhetsperspektivet beaktas i alla sammanhang. Särskilt viktigt är att länsens unga ska se de möjligheter till samskaping och utveckling som erbjuds.

För utveckling av näringslivet utgör de båda länsens Regionala tillväxtprogram (RTP) en grund. Dessa fokuserar på en stark och hållbar ekonomisk tillväxt.

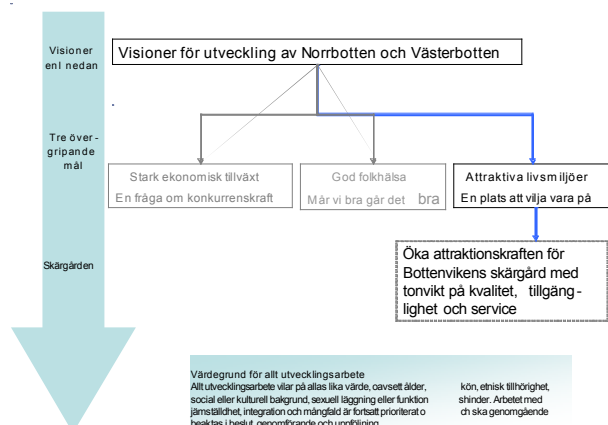
en förutsättning för välfärd och tillväxt i Sverige och Europa.

Ur visionen för det Regionala utvecklingsprogrammet, RUP i Västerbottens län: "... Länet inrymmer norra Sveriges mest attraktiva livsmiljöer med mångfald och tillgänglighet till arbete, boende, kultur, fritid, studier och omsorg och där människor känner delaktighet och engagemang..."

Viktigt är att arbeta i enlighet med de uppsatta regionala miljömålen som är övergripande och som ska uppnås (oftast) innan 2010. De miljömål som rör arbetet i denna strategi är "Hav i balans samt levande kust och skärgård", "Levande skogar" och "God bebyggd miljö". Mer om miljömålen och deras innehåll kan läsas på <http://www.bd.lst.se/miljomal/Startpage.aspx>

Skärgård definieras i detta program, som öar utan fast landförbindelse, delar av det kustnära fastlandet och "stödjepunkter" utmed kusten som t ex mindre samhällen.

Skärgården har varit av central betydelse för befolkningen i kustlandet under lång tid. När sjöfarten mot södra Sverige etablerades under 1200- och 1300-talen började också människor att bosätta sig på öarna. Hindersön i Luleå skärgård har haft bofast befolkning sedan 1500-talet. Många av öarnas namn vittnar om aktiviteter från denna tid och framåt. Fiske, säljakt och även jordbruk var till för inte så länge sedan de viktigaste näringsgrenarna. Säljakten upphörde på 1970-talet. Fisket finns kvar som en livskraftig näringsverksamhet samtidigt som besöksnäringen växer sig allt starkare både på öarna och på fastlandskusten.

Visionen för det Regionala utvecklingsprogrammet, RUP i Norrbottens län är: "Det nya Norrbotten –

2. *VISION*

Visionen är att gemensamt öka attraktionskraften för Bottenvikens skärgård med tonvikt på kvalité, tillgänglighet, ökat företagande och service. Att med ett ökande antal boende längs kusten och på några utvalda öar, bättre kommunikationer, fler företag och kraftigt

ökad turism inom området bli ledande inom regionalutveckling och en stor tillgång för hela regionen. Detta görs med särskild hänsyn till och bevarande av skärgårdens kultur- och naturvärden, miljö och landskapsbild.

3. VERKA & UTVECKLA

3.1 Målsättning:

- 2008 har ett EU-projekt som rör den gemensamma organisationen påbörjats.
- 2010 har en permanent gemensam organisation sätts.
- 2010 har antalet turister som besöker skärgårdsanläggningar fördubblats från 2007 års nivå.
- I alla nyinvesteringar ska miljövänliga alternativ prioriteras.

Kust och skärgårdsområdet mellan Skellefteå och Haparanda är helt unikt. I Bottenvikens natur och kulturlandskap finns enorma potentialer som på många platser ligger helt outnyttjade. En marknadsföring av områdets unika natur, kultur, lokala produkter, mot såväl närturism som nationell- och internationell turism skulle skapa goda förutsättningar och en utvecklande miljö för entreprenörer i och kring skärgården i alla de fem nordligaste kustkommunerna. En gemensam satsning på inflyttning, turism och rekreation, året runt, i en unik miljö som genomsyras av ett lika unikt miljötänkande i allt från aktiviteter till transporter och nybyggnationer.

Skärgården har traditionellt sett använts både som betesmarker för djuren och för skogsbruk. Fisket har alltid varit ett sätt för både rekreation och inkomst. Här finns både fritidsfiske och yrkesfiske, där tillvägagångssätt för fisket varierar. Sportfisket är utvecklingsbart och viktigt i ett besöksnäringssperspektiv.

3.2 Marknadsföring

Skärgården ska marknadsföras i ett gemensamt perspektiv för de fem kommunerna, det gemensamma namnet ska vara "Bottenvikens skärgård". Skärgården ska marknadsföras som en del av vår attraktiva destination. Bottenvikens skärgård ska marknadsföras och göras tillgänglig i ett helårsperspektiv. Det som är unikt för regionen ska tydliggöras. Det kan vintertid vara: att färdas på is, isfiske, kyla, snö, norrsken, stjärnhimmel, brasa i skogen mm.

Marknadsföring ska göras mot ett antal klart definierade målgrupper som t ex fritidsbåtar och för närmarknaden. Budskapet ska vara: Skärgården för rekreation, turism och möten.

De som arbetar med utveckling, försäljning, marknadsföring och profilering av Bottenvikens skärgård vill visa upp bilden av en ljus framtid. Produkten står för goda värden och har ett starkt varumärke. För att kunna visa upp varumärket och nå ut måste det finnas en gemensam marknadsföring – tillsammans kan det skapa

mervärden som kan ge stora effekter.

Bottenvikens skärgård ska vara en central produkt för intressenter som söker skärgårdsutbud. Upplevelser och intryck med hög kvalitet ska levereras. Marknadsföringen ska bidra till att stärka områdets attraktions- och konkurrenskraft som resmål.

Marknadsföringsarbetet ska initialt inriktas mot närmarknaden. Detta är en marknad lätt att nå och kommunicera med. Närmarknaden är även viktig ur aspekten att den kan stå för en längre säsong än vad turister vanligtvis gör. Nästa skede bör vara en inriktning mot Norr- och Västerbotten, Stockholmsområdet/Mälardalen, Finland samt Nordnorge.

Arbetet med marknadsföring mot internationella marknader bör ske via samarrangemang med andra. I kommunikationen med den internationella marknaden ska namnet The Islands of Swedish Lapland användas.

"Unique Selling Points" (USP) ska definieras. Dessa kan vara exempelvis; världens enda bräckvattenskärgård, ren natur, variationen i landskapet och kontrasten mellan ljusa sommarnätter och midvinter. En annan USP kan också vara de produkter som tas upp från skärgården, Kalix Ljörom, surströmming, lax och sik samt natur- och djursafaris.

Målsättningen är att hela kuststräckans totala försäljning ska öka. Detta innebär ökad omsättning och lönsamhet för företagen inom Bottenvikens Skärgård. Skärgården ska uppfattas som ett attraktivt resmål året runt. För att uppnå detta krävs en ökad samverkan mellan företagen i området, en ökad kunskap om målmarknaderna och utveckling av marknadskommunikationen.

Den gemensamma marknadsföringen ska bl a bestå av en med länsturismorganisationen gemensam webbsida, gemensamt bokningssystem för uthyrningsstugor och turbåtar, gemensamt broschyr- och skyltmateriel och gemensam karta.

En gemensam webblösning är en nödvändighet och ska vara ett verktyg för att marknadsföra och utveckla området. Där ska finnas en gemensam skärgårdssida för alla kommuner där områdets entreprenörer finns representerade och där gemensamt bokningssystem finns för stugor och turbåtar. Det är även viktigt att på denna sida visa skärgårdens kulturhistoria, vandringsleder och liknande upplevelser.

En gemensam "guide" till skärgården ska tas fram. Lu-leås skärgårdsbok är en av flera bra förebilder.

3.3 Besöksnäring

Bottenvikens skärgård är världens enda bräckvat-tenskärgård med ett unikt växt- och djurliv, ljusa som-marnätter, mörka men ljusa vinternätter, norrsken, isvägar och mycket mer. Skärgården har betydande miljö- och kulturvärden. Här finns enskilda kulturmin-nen i form av maritima minnen, lämningar, industri- och sjöfartshistoria, värdefulla bebyggelsemiljöer och kulturarv i betydelsen traditioner och kunskap.

Skärgården ska göras mer tillgänglig för turistiska aktiviteter i ett helårsperspektiv. Service och kundbe-mötande ska genomsyra hela turistnäringen. De turis-tentreprenörer som verkar i skärgården ska samarbeta och ha en hög kvalitetsnivå. Detta utvecklingsarbete ska ske i samråd med de lokala destinationer som finns efter sträckan Haparanda till Skellefteå.

Bottenvikens skärgård ska vara det naturliga turistmå-let för norra Skandinavien. En tydlig plan ska skrivas för hur området ska nyttjas på ett effektivt och miljövänligt sätt.

Marknadsföringen ska anpassas till de olikheter i utvecklingsgrad som råder i de olika delarna av Botten-vikens skärgård.

Skärgården delas in i två delar, där varje del anpassas till det antal besökare som området är avsett för. Den inre skärgården kan ta emot relativt stora mängder besökare och ytterskärgården ett färre antal.

Den del som ligger på och nära fastlandet, innerskär-gården, ska ha anläggningar anpassade till större grup-per. När det gäller dagsbesökare till t ex badplatser som Klubbviken, Frevisören Bjuröklubb, Seskarö och Pite Havsbad kan besöksantalet omfatta många tusen personer. Det besöksfrekventa området i denna del ska tåla denna belastning av besökare. Detta kan bl a göras genom spångning, väl utvecklad sophantering och väl fungerande transportsystem och möjlighet till handel.

Till ytterskärgården hör öarna i yttersta havsbandet dit ett relativt sett litet antal personer kan färdas samtidigt. Till denna del hör öar som Sandskär, Stor-Räbben, Brändöskär och Malören.

När turismen utvecklas måste hänsyn tas till natur- och kulturvärden. Kvalitetsfrågan måste också beaktas. Satsningen i skärgården vänder sig till turister men också till befolkningen i området för rekreation, fri-luftsliv etc.

De förslag till åtgärder som finns under rubriker med kommunernas namn avser kommunala förslag och önskemål.

Haparanda

Goda turbåtskommunikationer behövs för att öka skärgårdens tillgänglighet och nyttjande av stugor i skärgården.

Intresset ökar på de flesta båtklubbar längs kusten och det är ibland långa köer för att få en båtplats. Antalet besökare i hamnar ökar stadigt och i många hamnar finns det för få gästplatser.

Kommunen har flera populära naturhamnar bl a på Seskarö och Skomakaren.

Vintertid har trafiken längs skoterlederna ökat och tack vare det ökar även besöken av utflyktsmål/vind-skydd vintertid.

Kommunen vill främja satsningar på aktiviteter, be-söksmål och turistboende längst kust och skärgård där målet inte bara är att öka antalet aktiviteter eller turistbäddar utan också förbättra kvalitet, tillgänglighet och service.

I skärgården finns idag turistanläggning på Seskarö, uthyrningsstugor på Haru och Sandskär och viss cam-pingmöjlighet i Haparandahamn (Nikkala). På Sandskär finns även bastu och raststuga för allmänheten samt en större stuga att hyra för konferenser och fester eller dylikt.

Enkla gästhamnar finns i Sävisbyn, Staffansviken, Hap-arandahamn och Haparanda/Torneå, samt på Seskarö, Hanhinkari och Seskarklubb.

Vintertid finns Påisenbyn som utvecklats till en mobil och attraktiv turismanläggning.

Kalix

I Kalix har det länge pratats om vår vackra skärgård, men tyvärr har den inte varit tillgänglig för de personer som inte har egen båt. Med utbyggda kommunikationer kan den tillgängliggöras för så väl turister som ortsbefolkning.

Fler övernattningsstugor behövs för att kunna utnyttja skärgården maximalt. Vi har flera vackra öar där det går utmärkt att landa och spendera en dag med sol, bad och upplevelser.

Behovet finns att markera ut vandringsleder på de större öarna.

Idag finns det faciliteter på några av öarna (bastu, torr-dass och eldstäder) detta kan utvecklas ytterligare.

Kommunen vill även se en ökning av gäster vintertid, därför är skoterleder ett måste. Detta är något som även våra turistentreprenörer önskar.

I och med att Kalix Löjrom blir ursprungsskyddad behövs det en utveckling av turistprodukter runt omkring den. Exempel på detta kan vara fisketurer med trålare, vara med och klämma löjrom och laga till fisken.

Luleå

Det finns en tydlig koppling mellan bra kommunikationer och resande i skärgården. När turbåtarna har daglig trafik är uthyrningsstugorna fullbokade och de är tomma när inga turbåtar går. Det finns också en koppling till enkelheten i bokning och tillgänglighet. Krångligt förfarande med exempelvis biljetter hämmar åkandet.

Genom kundundersökningar kan också konstateras att stugorna i första hand hyrs av barnfamiljer vilket också är den idag prioriterade målgruppen.

Det finns dock behov av att utveckla besök av andra målgrupper.

Skärgården har ett diversifierat näringsliv där de främsta näringarna är fiske och turism. Det finns ett 15-tal yrkesfiskelicenser i Luleå varav de flesta är aktiva. De viktigaste fångsterna består av lax och siklöja (löjrom).

På Hindersön finns Sveriges nordligaste skärgårdsjordbruk.

Skogsbruk bedrivs på många öar av både privata markägare och större skogsbolag.

Turistverksamhet finns både på öarna och längs fastlandskusten. Turistföretagen har verksamheten knuten

till en fast anläggning och/eller bedriver olika aktiviteter runt om i skärgården.

Övernattningsmöjligheter finns, men standard, antal bäddar och tillgänglighet kan bli bättre.

Luleå kommun har för närvarande åtta uthyrningsstugor på fyra öar. Kommunen har också gästhamnar, grillplatser, bastu etc på många öar.

Ett flertal rederier bedriver charterverksamhet till öarna eller enbart rundturer. Kulturinslagen i skärgården har ökat under senare år och sommaren 2007 fanns två konstutställningar att besöka – Brändöskär och Junkön.

Luleå skärgårdsförening är en aktiv aktör när det gäller skärgårdsfrågor. Föreningen är en lokalavdelning av Skärgårdarnas Riksförbund. Skärgårdarnas Riksförbund har lokalavdelningar runt hela Sveriges kust och är delvis finansierat av Näringsdepartementet. De driver frågor mot staten och myndigheter som påverkar livsmiljön för landets skärgårdsbefolkning. Öarna är också medlemmar i Luleå byaforum.

Samverkan sker med Visit Luleå och den skärgårdsgrupp som arbetar med skärgårdens specifika frågor.

Luleå kommun arbetar också med skärgårdens utvecklingsfrågor tillsammans med Visit Luleå och olika entreprenörer.

Piteå

Skärgårdsturismen i Piteå är idag i sin linda, men med rätt satsningar i en förbättrad infrastruktur och entreprenörer med kompetens, engagemang och resurser, finns det stora möjligheter att öka antalet arbetstillfällen inom besöksnäringen. Det borde växa upp både kommersiellt boende, mat, transporter och aktiviteter inom en snar framtid. På vissa öar bedrivs skogsbruk.

Turbåtsverksamheten innebär idag att mellan 1 000 - 1 500 personer får möjlighet att uppleva skärgården utan egen båt.

De turiststugor som finns för uthyrning via turistbyrån på Baggen och Vargön har dålig beläggning. I övrigt finns inget kommersiellt boende på öarna i skärgården. Det finns också 4-5 bastubyggnader på öarna.

Ett ökande intresse för kajakpaddling märks och från augusti 2007 finns en kajakledsbroschyr för skärgården. Ett aktivt företag erbjuder uthyrning samt guide turer.

Inga skoterleder finns i skärgården.

Intresset för långfärdsskridskor ökar tack vare Fåröbanan och motionsloppet Bothnialoppet mellan Piteå och Luleå.

Fritidsfisket är inte kommersialiserat i skärgården, något enstaka företag erbjuder jaktguidning.

Skellefteå

Trycket ökar på de flesta båtklubbar längs kusten och det är långa köer för att få en båtplats. Antalet besökare i hamnar ökar stadigt och i många hamnar finns det för få gästplatser. Vintertid har trafiken längs skoterlederna ökat och tack vare det ökar även besöken av utflyktsmål/vindskydd vintertid. Långfärdsskridskoåkning har också blivit mycket populärt.

Kommunen ser ett ökat behov av aktiviteter och anläggningar för rekreation och turism sommar som vinter. Ambitionen är att tillsammans med föreningar/företag hitta nya och utveckla de möjligheter som finns idag. Kommunen vill främja satsningar på aktiviteter, besöksmål och turistboende längst kust och skärgård där målet inte bara är att öka antalet aktiviteter eller turistbäddar utan också förbättra kvalitet, tillgänglighet och service.

3.4 Gemensam skärgårdsorganisation

Förslag till struktur för en gemensam organisation i Bottenvikens skärgård, Haparanda, Kalix, Luleå, Piteå och Skellefteå kommuner:

Bakgrund

Kustområdet från Haparanda till Skellefteå har behov av en gemensam organisation för att området ska kunna synliggöras inom segmenten turism, rekreation och attraktivt boende, livskvalitet mm. Området kan precis som Norrbottens och Västerbottens fjällvärld bli en välkänd destination och en resurs för regional utveckling. Men, det kräver gemensamma åtgärder

och samsyn i frågor som rör marknadsföring, drift av anläggningar, etc.

Målsättning

- 2010 finns en gemensam varaktig organisation för kustområdet Skellefteå – Haparanda. Organisationen är väl förankrad och etablerad hos offentlig sektor, privat- och ideell sektor.
- Samarbete är etablerat med skärgårdsföreningar, näringsliv och byautvecklingsgrupper, Skärgårdarnas Riksförbund, båtklubbar, kustlederområdet (sk LAG grupp), m fl.

Struktur och organisation

Det finns förebilder runt om i landet som t ex Skärgårdsstiftelsen i Stockholm. För Bottenvikens skärgård gäller det att skapa en organisation som är anpassad till de lokala förutsättningarna.

Projekt ”Gemensam organisation”

För att på ett genomarbetat sätt skapa en optimerad organisation föreslås följande:

- De fem kommunerna ansöker om ett EU-projekt, från ”Regionalt program för konkurrenskraft och sysselsättning för Övre Norrland 2007-2013”. Projektet föreslås pågå under två år och leda fram till skapandet av en gemensam organisation i Bottenvikens skärgård.
- Projektstart är beräknad till halvårsskiftet 2008. Att arbeta på detta sätt innebär att den gemensamma organisationen har en stabil grund för sitt framtida fortsatta arbete. Arbetet under projekt-tiden är inriktat på att finna arbetsformerna för den framtida organisationen, men också att börja utveckla samarbete inom vissa specifika intresse-områden.

Projektets genomförande

Exempel på möjligt innehåll i projektet ”Gemensam organisation”:

- Utredda organisationsformen

- Utredda marknadsföringsupplägg för Bottenvikens skärgård, börja med marknadsföring riktat mot destinationsutveckling i samverkan med de lokala destinationerna, fritidsbåtar och rekreation, m m.
- Inre farleden, kostnadskalkyler för infrastruktur och trycksaker (Pilotbook och sjökort).
- Gemensamma driftsfrågor, utreda vilka konkreta driftsformer som kan skapa synergieffekter i området, t ex gemensam stugbokning, samnyttjande av resurser.
- Skötsel/lokal förvaltning av naturreservat.
- Utredda framtida finansieringsmodell.
- Kartlägga aktörer.
- Sammanställa resurser.
- Utredda vilka gemensamma trycksaker, webb-lösningar etc som bör skapas.
- Förstudie skoterled från Skellefteå till Haparanda.
- Förstudie turbåtstrafik.
- Arbeta med andra relevanta förstudier, pilotprojekt, förankring, kompetensutveckling m m.

4. FÄRDAS & KOMMUNICERA

4.1 Målsättning:

- 2010 har skärgården fullständig mobiltäckning och utbyggt bredband.
- 2013 finns sammanhängande is-/skoterleder mellan Skellefteå och Haparanda.
- 2013 kan anläggningarna nås med turtrafik eller beställningstrafik och vara helårsanläggningar där vinterturismen är en viktig och imagehöjande del.
- 2013 har den gemensamma turtrafiken Bottenviken runt permanentats och genomförs på kommersiell grund.
- 2013 är "Bottenviksbågens inre farled" för fritidsbåtar förverkligad.
- 2013 har öar med fast befolkning kommunikationslösningar anpassade efter de behov som finns.

De klimatförhållanden som råder i Bottenviken ger vissa problem när det gäller kommunikationer i skärgården. Under en period på hösten och våren är det så kallad förfallstid. Den tid då isen varken bär eller brister. Då kan öborna enbart färdas med helikopter, hydrokopter eller svävare.

Transporterna under denna tid måste säkerställas så att de bofasta ges möjligheter till daglig kommunikation. Goda kommunikationer under denna period är också oerhört viktig för turistnäringen som i dagsläget har behov av att förlänga säsongen.

För att på sikt göra skärgården tillgänglig för både lokalbefolkningen och besökare utifrån krävs en utökad infrastruktur när det gäller kommersiell fartygstrafik. Det krävs också en förbättrad infrastruktur i framförallt fasta hamnanläggningar för att större fartyg ska kunna lägga till på fler attraktiva platser i skärgården. Förutom detta finns en vision för trafik längs kusten. Projektet bygger på en turistprodukt med nationella och internationella besökare som bokar paketresor på minst en vecka för att delta i dessa turer.

Vintertid behövs fler uppmärksatta isleder som binder ihop skärgården. Utveckling av havsbaserade isbanor för skridsko, spark, skidor etc som idag finns i Skellefteå, Piteå och Luleå är viktigt för att lokalbefolkningen ska kunna nyttja skärgården på ett tryggt och säkert sätt vintertid. Långfärdsskridskoloppet "Bothnialoppet" som idag går mellan Luleå-Piteå har förutsättningar att bli ett stort årligt återkommande arrangemang som lockar tusentals deltagare.

4.2 IT och telefoni

En viktig övergripande fråga för ökad attraktivitet i skärgården är säkerheten för de som vistas där. En säkrare mobiltäckning i skärgården är därför nödvändig. De öar, både i inre och yttre skärgården, som marknadsförs för turismen och de som har permanent boende bör ha fullständig mobiltäckning. En utbyggnad av bredbandet, eller likvärdig teknik, är viktigt både för besökare och bofast befolkning.

För befolkningen i skärgården måste viktiga samhällsfunktioner följa med i utvecklingen. Även skärgårdsbefolkningen ska ha en grundläggande trygghet. Att glesbygdsområdet har längre transportsträckor i olika sammanhang måste dock accepteras. Hur räddningstjänsten organiseras är av största vikt för befolkning och besökare i skärgården.

4.3 Farleder

Farlederna behövs för fritidsbåtar och turbotrafik för att göra skärgården mer lättillgänglig. Kortare färdvägar för turbotrafik och fritidsbåtar är också en miljöfråga.

I området finns tre olika typer av farleder:

- Inloppsleder
- De gamla inomskärsfarlederna
- Båtsportleder

Inloppsfarleder är sjöfartens stora farleder in till de kommersiella hamnarna. Dessa farleder sköts av Sjöfartsverket. Inomskärslederna sköts av Sjöfartsverket och kommunerna. Kommunerna och i vissa fall Sjöfartsverket ansvarar för båtsportlederna.

Inomskärsfarlederna är till stora delar avrustade och enslinjer underhålls inte. Antalet flytande sjömärken är få. Luleå skärgård är relativt grund och delvis svårnavigerad och kräver farledsmarkeringar och detaljerade sjökort. Längs den gamla inomskärsfarleden skulle det därför vara nödvändigt att rusta vissa enstaylor och andra navigationsmärken.

Det finns ett flertal kommunala båtsportleder och ett flertal utprickade infarter till öar med anläggningar. De farleder som sköts av kommunerna går i första hand till öar med bofast befolkning och öar med anläggningar för turism och rekreation samt förbi passager som kan vara svårnavigerade. Dessa farleder är avsedda för fritidsbåtar och även passagerarfartyg.

Landhöjningen, som är ca 0,9 cm årligen, gör att farleder, hamnar och vikar grundar upp. Detta ställer till problem för sjöfarten och därför måste vissa områden

muddras för att det ska vara möjligt att bibehålla fartygstrafik. Till sist måste dock muddringar upphöra då landhöjningen kommer att pågå länge än.

De förslag till åtgärder som finns under rubriker med kommunernas namn avser kommunala förslag och önskemål.

Haparanda

Den av Bottenviksbågen utpekade inre farleden är fortfarande aktuell. Den ansluter från väst norr om Halsön/Granön, söder om Björn, norr om Seskarö, över Skomakarfjärden vidare Norr om Hanhinkari och bör därifrån kompletteras med en farbar led på 3 meters djup upp mot Haparanda/Torneå städer. Muddring för denna del behövs från Hanhinkari och upp emot städerna i älvmynningen. Gästhamnar och hamn för turbåtar behöver utvecklas i Haparanda-cementkaj, Haparanda-Sundholmen och Torneå-Greenline.

Enslinjerna behöver restaureras.

Farledens koppling från Hanhinkari österut och mot den finska kusten är också viktig.

Tromsöviken, Seskarö camping, vid campingen bör det muddras och anläggas en hamn.

Den andra farleden som Bottenviksbågen pekat ut och som skulle behöva prioriteras är den ut till Sandskär och Malören, muddringar behövs för båda dessa hamnar.

Kalix

En dragning av farleden för turbåtar bör gå i innerskärgården, via Siksundet, passera förbi Bergön och göra första anhalten vid Rånön.

Skagsudde, Storön samt centrala Kalix är andra tänkbara angöringar.

Frevisören: Vid campingen i Frevisören finns befintlig kaj. För att ta sig dit måste det muddras på ett ställe.

Luleå

Det finns två farleder i Luleå kommun som är i behov av muddring. I första hand är det farleden genom Trolerisundet. Denna farled är av mycket stor betydelse för turbåtstrafiken till Hindersön och Brändöskär.

Den andra farleden som behöver muddras är "genvägen" mellan Småskär och Mjoön. En muddring av denna farled skulle minska restiden mellan Småskär och Brändöskär avsevärt.

Om dessa farleder inte muddras kommer turbåtarna att tvingas göra stora omvägar med längre restid och ökad bränsleförbrukning som följd.

Rödkallen är beläget längst ut i havsbandet och är mycket utsatt för hårt väder. Rödkallen har tidigare varit en lotshamn. Själva hamnen har under de senaste åren förfallit och är idag näst intill oanvändbar. Rödkallen är välkänt från väderleksrapporterna och därför ett populärt besöksmål tillika den första angöringen i Luleå skärgård söderifrån. Hamnen behöver åtgärdas främst av säkerhetsskäl men också för att Rödkallen ska kunna återupprättas som gästhamn.

Eventuella åtgärder i hamnen görs inom projektet "inre farled".

Isvägarna ska plogas i den omfattning som sker idag. Öar med bofastbefolkning som idag inte omfattas av det kommunala isvägssystemet ska inlemmas i detta.

Piteå

Kanalen genom Bondön är viktig för att förverkliga den inre farleden i Piteå skärgård. Detta är den enskilt viktigaste åtgärden för att få fart på skärgårdslivet i Piteå. Den förkortar sträckan från Södra hamnen och norrut avsevärt och bidrar också till en mer skyddad inre farled eftersom man då slipper runda Bondön och Degerstensgrundet. Den sparar också på miljön genom att resan blir kortare – mindre bränsleförbrukning. Det spara också tid för turbåtar, som idag ibland avstår från uppdrag på ena eller andra sidan eftersom restiden blir för lång.

Skellefteå

Uppgrundningen i Buskösundet (mellan Kinnbäcksfjärden och Åbyfjärden) samt Romelsösundet (mellan Romelsön och Halsön) har gjort det omöjligt för större båtar att använda sig av den inre farleden. En muddring av dessa två sund skulle öppna upp innerfarleden och större båtar skulle slippa ta den svårare och längre yttre farleden. Det skulle även möjliggöra för större båtar att lägga till vid Byske båtklubbs anläggning på Halsön och det blir en bra genväg till Furugrunds gästhamn och Byske Campings marina.

4.4 Turtrafik och hamnar

Turtrafik är inte bara ett måste för att kunna leva och bo på öar utan fastförbindelse utan gör det även möjlig för fler att ta sig ut i skärgården och är därför mycket viktig för turismen.

En annan viktig grund till att utveckla och öka tillgängligheten i skärgården är att rusta och öka servicenivåer i hamnar och på anläggningar som är, eller kan bli, potentiella mål för turbåtar och båtturism.

Tillgängligheten för funktionshindrade att vara i skärgården behöver utredas, planeras och åtgärdas.

Möjligheter att tanka bör också anordnas i de större hamnarna då det är en nödvändighet för att möjliggöra reguljär turtrafik längs kusten.

De förslag till åtgärder som finns under rubriker med kommunernas namn avser kommunala förslag och önskemål.

Haparanda

Turtrafik går från Haparanda hamn till Sandskär under slutet av maj till slutet av augusti. Det finns ett mindre antal (tre) företag som bedriver beställningstrafik i skärgården. Två yrkesfiskare erbjuder turister att delta vid fisketurer i skärgården.

Framtida turtrafik bör finnas längs hela kusten och lokala turer bör nå Hanhinkari, Hamnskär, Skomakaren,

Seskar-Furö och Sandskär/Malören.

Kalix

Det finns ingen reguljär turtrafik i kommunen. Det finns ett par mindre företag som bedriver beställningstrafik i skärgården plus ett par yrkesfiskare som tar emot bokningar.

Kommunen, befolkningen och turistföretagen vill att det skall finnas turbåtar som går ut till öarna i Kalix kommun. I Kalix finns en innerskärgård som är lätt att nå från centrala Kalix, och en yttre, med öar som Getskär, Renskär, Rånön och Huvön.

Inom kommunen finns flera bra hamnar och några av öarna har anläggningar som kan användas för båtfolk.

I framtiden bör turtrafik ske till Malören kopplat ihop mot Sandskär.

Luleå

Turtrafik sker från isfritt till isläggning. Högsäsong för turbåtstrafik är från mitten av juni till mitten av augusti. Turtrafiken genomfördes 2007 med två båtar, ett fartyg som trafikerar det södra omloppet och en båt på det norra omloppet

En daglig trafik från öar med bofastbefolkning har skett på försök under 3 år (2005 – 2007) från islossning i maj till sent oktober. Förfallstrafik sker under den tid då öbor inte själva kan färdas mellan öarna och fastlandet. Denna trafik genomförs två gånger per vecka.

För närvarande sker ingen kommunal trafik på Röd-kallen på grund av hamnens dåliga skick. Däremot finns turer med privata rederier.

Kommunikationer under den isfria tiden ska ske med passagerarbåtar i den omfattning som antalet bofasta och fritidshusfolk behöver. Kommunikationerna ska också tillgodose de behov som finns för de som hyr stugor i skärgården. Förfallstrafiken ska ske i den omfattning som skärgårdens entreprenörer behöver för att kunna förlänga säsongen.

Piteå

Kommunen hyr in en turbåt varje sommar sedan 2003 för ungefär sju veckors trafik och med 13 turer per vecka. Det finns också ett företag som med en RIB-båt tar grupper om upp till 12 personer. Ett annat företag erbjuder kulturhistoriska upplevelser med hjälp av träbåtar, endast för grupper. Det finns även tankar på båttaxi.

Nuvarande turbåtstrafik är uppskattad men visionen är att kunna ha dagliga turer till de mest populära öarna som exempelvis Stenskär, Pite Rönnskär och även att kunna ta sig ut till Stor-Räbben där hamninloppet behöver muddras och en turbåtsbrygga byggas. Det finns också en dröm om en reguljär tur från Norra Hamn – Borgarudden – Svinöra – Baggen – Koskär -Stenbergsviken – Stor-Räbben – Stenskär - Pite Havsbad- Södra hamn.

Skellefteå

Det finns ingen reguljär turtrafik i kommunen. Ett företag i Skelleftehamn anordnar turer och aktiviteter i Skelleftebukten, Hålfjärden och Burefjärden. Det finns även ett par yrkesfiskare längs Skellefteå kommuns kust som erbjuder turister att delta vid fisketurer. Turtrafik har förekommit ut till Hamnskär utanför Byske men hamnens skick gör det omöjlig för lite större båtar att lägga till.

Skellefteå kommun vill se en positiv utveckling av infrastrukturen längst kust och skärgård. Ambitionen är att tillsammans med utomstående entreprenörer försöka hitta rätta lösningar för att kunna bedriva turtrafik.

Att genom bidrag till båtklubbar och föreningar och genom att söka medel till olika projekt kunna förbättra tillgänglighet, service, rusta kajer och hamnar.

5. BO & BYGGA

5.1 Målsättning:

- Den långsiktiga målsättningen med bebyggelse i skärgården ska vara att stärka skärgårdens roll och status som en tillgång för regionen.
- 2010 har alla kommuner utpekade områden för ny kompletterande permanent- och fritidshusbebyggelse i skärgården.
- 2013 har varje kommun pekat ut områden där det finns möjlighet till byggnation av nya permanentthus i de byar som har permanentbebyggelse idag (2007).
- 2013 har varje kommun, i sin översiktsplan, studerat möjligheterna till ytterligare fritidsbebyggelse i skärgården.
- 2013 har arbetet påbörjats med att utveckla standard och kapacitet på de större, befintliga turismanläggningarna/konferensanläggningarna.
- 2013 har varje kommun, i sin översiktsplan, studerat möjligheterna till att bygga ytterligare ett antal mindre anläggningar med boende av medelstandard motsvarande fem till tio stugor och fem mikroanläggningar (1-2 uthyrningsstugor) där även lägre standard kan accepteras 2013 är anläggningarna klassindelade så att utbudet upplevs som en helhet för skärgården.
- 2013 ska kommunerna, eventuellt tillsammans, ha aktuella översiktsplaner gällande skärgården.

För att underlätta skärgårdsutvecklingen måste respektive kommun tydliggöra sin målsättning samt på ett konkret sätt peka ut hur olika områden ska nyttjas och till vad. Områdena och deras hamnanläggningar skall vara utformade så att de tar tillvara det befintliga områdets kvaliteter med miljövänligt byggande och nyttjande.

Det finns idag ett stort antal naturreservat, fågelskyddsområden, fornlämningar och andra kulturmiljöer samt en nationalpark. Dessa områden ska även i fortsättningen representera den skyddsvärda naturen och kulturmiljön. För att skärgården ska kunna bli en attraktion och en resurs för utveckling måste den resurs och den attraktion som dessa områden utgör tas tillvara

Områden för ny bebyggelse bör koncentreras till platser som idag har bebyggelse. Detta gäller i första hand öarna. Bebyggelse för permanent boende bör koncentreras till de öar som idag har bofasta. Byggnad av nya fritidshus ska kunna prövas på öar som idag har befintlig bebyggelse och även kunna prövas på idag obebyggda öar.

På fastlandet bör kustnära områden reserveras för nybyggnation. Kustområdet i Bottenviken ska locka människor att bosätta sig här genom att erbjuda attraktivt boende.

I tillkommande bebyggelse ska miljöns kvaliteter tas tillvara för byggnaders utformning. Enstaka nya hus och komplementbebyggelse prövas med bygglov, nya anläggningar med fler hus detaljplanläggs. Samtliga områden omfattas av riksintressen, de flesta även av strandskydd, vilket måste prövas.

5.2 Permanentboende

Skärgården får en stark attraktionskraft genom att människor erbjuds ett attraktivt boende. Detta boende ska koncentreras till de öar/platser som idag redan har bofast befolkning. Permanentboendet bidrar både till ökat nyttjande av skärgården och större säkerhet för de som vistas där.

Utvecklingen i skärgården innebär också ett ökat servicebehov. Exempel på detta kan vara kommunikationer, omsorg och miljöfrågor. En utbyggnad av samhällsservicen måste ske i den takt politiken och ekonomin medger.

I kommunerna i området finns permanentboende på följande öar:

Kommun	Öar	
Haparanda	Santassaari Revässaari	Seskarö
Kalix	Björkholmen	Långön
Luleå	Degerön Hindersön Kallaxön Långön Stor-Brändön	Estersön Junkön Kälkholmen Sandön
Piteå	Tillgängliga med bil via bro: Bondön Fårön Trundön Mjoön Ej tillgängliga med bil sommartid: Berkön Ytterstholmen Mosesholmen	
Skellefteå	Billören Dödmansskäret Rönnskär Stor-Uttingen	Bredskär Oxholmen Storskarven

5.3 Fritidsboende

Det ska göras möjligt för de som äger stugor i skärgården att nyttja sina stugor på öarna även vintertid,

under förutsättning att det kan göras utan att byggnadernas kulturhistoriska värden påverkas. På vissa öar ska det finnas möjlighet att pröva byggnation av fler fritidshus.

Fritidshusen ska bidra till ökat nyttjande av skärgården. Samtliga kommuner ser behovet av fler fritidshus på ett flertal öar, vilka pekas ut i kommunernas översiktsplaner.

Följande öar är, enligt kommunernas översiktsplaner, tänkbara för ökat fritidsboende:

Kommun	Öar	
Haparanda	Hamnskär Klaus Ö Knivskär Santasaari Skomakaren	Kataja V Knivskär Reväsaari Seskarö Tirro
Kalix	Fälesön Trollön	Granholmen
Luleå	Altappen Hindersön Kallaxön Laxön Risön Småskär	Brändöskär Junkön Kälkholmen Långön Sandön
Piteå	Baggen Färön Vargön	Berkön Mellerstön Stor-Räbben
Skellefteå	Det finns inga planer på att tillåta utökad fritidsbebyggelse på av kommunen ägd mark på öar. På privatägda öar kommer tillstånd att prövas från fall till fall.	

5.4 Turistboende

Stugorna bör vara hyrbara året runt. Uthyrningsstugor bör kunna byggas som binäring, exempelvis till fisket. Kring befintliga anläggningar finns behov av insatser: röjning, komplementbebyggelse m m. Det finns behov av boende med hög standard för att möta krav och förväntningar, särskilt med tanke på internationella besökare.

Öar som, enligt kommunernas bedömningar, är tänkbara för turistanläggningar:

Kommun	Öar	
Haparanda	Haru Seskarö Skomakaren	Sandskär Seskar Furö Stora Hamnskär
Kalix	Getskär Kringeli Rånön	Likskär Malören

Luleå	Brändöskär Hindersön Rödkallen Småskär	Germandön Junkön Sandön
Piteå	Baggen Jävreholmen Stenskar Vargön	Bondön Mellerstön Stor-Räbben
Skellefteå	Gåsören Pite Rönnskär	Hamnskär

5.5 Kustremsan

De här kustbyarna är, enligt kommunernas bedömningar, tänkbara för utbyggnad med permanentboende, fritidsboende och turistboende:

Kommun	Kustbyar	
Haparanda	Haparanda Hamn Säivis	Nikkala Vuono-Salmis
Kalix	Båtskärsnäs Pålänge Siknäs Sören	Nyborg Ryssbält Storön
Luleå	Alhamn Kallax Mörön Råneå (inkl Kängsön) Rörbäck (inkl Jämtön) Sundom	Brändön/Öarna Mjöfjärden
Piteå	Bondön Mjoön Renön Trundön	Berkön Nord Haraholmen Sandön
Skellefteå	Byske Kåge Skelleftehamn	Bureå Lövånger

5.6 Prövning av ny bebyggelse

Vid byggnation längs kusten och ute på öarna krävs ett flertal tillstånd. All ny bebyggelse prövas av kommunerna via bygglov. För mer omfattande eller påverkande bebyggelse gäller även att detaljplan måste upprättas för att säkerställa byggrätten och allmänhetens deltagande i beslutsprocessen.

Längs Norrbottens och Västerbottens kust- och skärgårdsområde finns många områden med goda förutsättningar för storskalig vindkraft samtidigt som det finns en rad svåra intressekonflikter med bl a bebyggelse, natur- och kulturvärden, turism och friluftsliv. Norrbottens kustkommuner har startat ett gemensamt arbete med att redovisa områden som kan vara lämpliga för vindkraft i området. Materialet skall bli ett

gemensamt planeringsunderlag för berörda kommuner. Energimyndigheten arbetar idag (januari 2008) med att föreslå områden av riksintresse för vindkraft, som kan komma att beröra skärgården.

Strandskydd

För de flesta människor är närheten till vatten av stor betydelse, inte bara vid valet av bostad utan också för rekreation och friluftsliv. Strandmiljöerna är även mycket viktiga för den biologiska mångfalden. Sedan 1975 gäller därför ett generellt strandskydd på 100 meter (i vissa fall utökat) för alla stränder. Inom detta område är det bl.a. förbjudet att uppföra nya byggnader. Intresset att värna stränderna för friluftslivet och den biologiska mångfalden måste ses i ett långsiktigt perspektiv och står ofta i konflikt med exploateringsintressen.

Kommunerna (när det gäller "inre" skärgården) och Länsstyrelsen (när det gäller "yttre" skärgården) kan ge dispens från förbuden i strandskyddsbestämmelserna men endast under förutsättning att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften och att det finns "särskilda skäl". Strandskyddet kan upphävas (av Länsstyrelsen) i samband med att en detaljplan upprättas men villkoren är då desamma som vid dispensgivning.

Texten om strandskydd kommer att uppdateras om det nya förslaget om strandskydd beslutas av riksdagen.

Landskapsbildsskydd

En del av kusten och vissa av öarna i skärgården omfattas av gamla förordnanden till skydd för landskapsbild (fd 19 § naturvårdslagen). Inom sådana områden får vissa åtgärder, t.ex. uppförande av nya byggnader, inte vidtas utan Länsstyrelsens tillstånd.

Riksintressen

Hela skärgården är utpekad som ett område av riksintresse för friluftslivet enligt bestämmelserna i 3 kap. miljöbalken och omfattas även av bestämmelserna i 4 kap. som bl.a. anger att turismens och friluftslivets intressen särskilt ska beaktas. Delar av skärgården har dessutom pekats ut som områden av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården och yrkesfisket (3 kap MB). Områden av riksintresse ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada riksintressena.

Skyddade områden

Skärgården längs Bottenviken är i många avseenden unik. Många områden är därför skyddade i lag och/eller genom särskilda beslut/förordnanden. Här finns således en nationalpark samt ett flertal naturreservat, Natura 2000-områden, fågelskyddsområden, områden med biotopskydd och områden med fornlämningar. Bestämmelser om vilka åtgärder som inte kan tillåtas i

dess områden finns i respektive lag och/eller beslut/förordnande.

Kustlänsstyrelserna har dessutom fått i uppdrag att etablera hänsynsområden i särskilt känsliga och utpekade områden i kust och skärgård. Resultatet skall redovisas till regeringen inför årsskiftet 2009/10. Målet är att buller och andra störningar från fritidsbåtstrafik skall vara försumbar senast år 2010 i dessa områden.

För att gamla, byggda kulturmiljöer som t.ex. fiskelägen ska ha goda förutsättningar att bevaras är det viktigt att de nyttjas men med hänsyn till de kulturhistoriska värdena gällande exempelvis lokalisering och utförande av byggnaderna.

Vattenförvaltningen

År 2000 antog EU, s medlemsländer det s k ramdirektivet för vatten. Vattendirektivet har sin grund i en djup insikt om att Europas invånare måste vårda sitt vatten. Den svenska vattenförvaltningen är uppbyggd kring fem vattenmyndigheter. Luleå sorterar under Bottenvikens vattendistrikt. Alla aktörer som på något sätt har med vatten att göra i sin verksamhet måste delta i samverkan kring dessa frågor.

Byggande i vatten

Allt grävande i vatten, såsom muddring eller anläggande av hamnar är vattenverksamhet. En vattenverksamhet är antingen anmälnings- eller tillståndspliktig. En anmälan görs till Länsstyrelsen och ett tillstånd prövas av miljödomstolen. Inom Haparanda kommun avgörs frågorna om vattendom av Finsk-Svenska gränsälvscommissionen. Inför muddring krävs även samråd rörande behovet av arkeologiska insatser eftersom äldre vrak är lagskyddade.

6. *TIDPLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV STRATEGIN*

Förslaget till strategi kommer att vara klart i slutet av maj 2008 och därmed möjlig att genomföra och

beslutas av varje kommun. Strategin ska följas upp och återkoppling ska ske vartannat år.

7. ÖVERGRIPANDE ÅTGÄRDSLISTA

Åtgärd	Ansvarig	Klart
Övergripande		
Strategin – bearbetning i respektive kommun	Respektive kommun	1:a halvåret 2008
Strategin – säsättning/ beslut i respektive kommun	Respektive kommun	2:a halvåret 2008
EU-projekt skärgård 2009-2011	Operativa gruppen	2:a halvåret 2008
Utredning av gemensam organisation	EU-projekt 2009-2011	2011
Bo & bygga		
Kvalitetssäkring	Operativa gruppen	Kontinuerligt
Färdas & kommunicera		
Inventering av större bryggor	EU-projekt 2009-2011	2011
Realiserandet av inre farled och framtagande av handbok	EU-projekt 2009-2011	2011
Turtrafik efter kustlinjen Haparanda – Skellefteå (även till Kalajoki inom ett Interreg-projekt)	Piteå kommun	Start i maj 2009
Verka & utveckla		
Gemensam marknadsföringsplan	EU-projekt 2009-2011	2011
Gemensamma marknadsföringsåtgärder	EU-projekt 2009-2011	2011
Gemensam karta över stugor för uthyrning och turbåtar	EU-projekt 2009-2011	2011
Utveckla befintliga eller skapa nya Visitor Centre i skärgården	Respektive kommun	2013
Gemensam skärgårdsorganisation för Bottenvikens skärgårdar i funktion	Operativa gruppen	2011

BILAGA 1

- Exempel på detaljerad åtgärdslista för respektive kommun

De förslag till åtgärder som finns i den detaljerade åtgärdslistan ska ses som kommunala förslag och önskemål som Länsstyrelsen inte kan ta ställning till.

Haparanda

Haparanda-Torneå

Gästhamnar och hamn för turbåtar behöver utvecklas i Haparanda-cementkaj, Haparanda-Sundholmen och Torneå-greenline. Tankmöjligheter behöver anordnas.

Säivis

Förbättrad gästhamn i Staffansviken med besöksservice med bastu, grillplatser, utedass och sophämtning.

Seskarö

- Förbättrad service i naturhamn Röpilahti/Sorttisviken med grillplatser, utedass, sophämtning.
- Förbättrad gästhamn vid Leppäniemi-kajen med tankmöjligheter bensin/diesel för båtar och snöskotrar. En ankeringsbrygga ska ingå i förbättringarna.
- Tromsö camping - planering, ansökan vattendom, utförande av gästhamn med kaj, viken kräver muddring.

Seskaröklubb

Bättre marknadsförd och utmärkt gästläggning med bastu och grillplatser. Anläggningen behöver kompletteras med en brygga.

Santasaari

Enkel planutredning för tillkommande permanent- och fritidshusbebyggelse.

Revässaari

Enkel planutredning för tillkommande permanent- och fritidshusbebyggelse.

Haru

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Seskar Furö

Enkel planutredning för fem uthyrningsstugor. Planering, ansökan vattendom, utförande av gästhamn med kaj, viken kräver muddring.

Sandskär

- Byggnation av ytterligare tre uthyrningsstugor för att komplettera de tre befintliga uthyrningsstugorna i enlighet med detaljplanen och skötselplanen.
- Muddring av inlopp till hamnen och hamnen till tre meters djup.

Haparandahamn(Nikkala)

Förbättrad gästhamn och ökad campingservice med bastu, grillplatser, utedass, sophämtning.

Skomakaren

- Detaljplanering för turismanläggning med fem uthyrningsstugor och tioalet nya fritidshus.
- Planering, ansökan vattendom, utförande av gästhamn med kaj, viken kräver muddring.

Stora Hamnskär

Detaljplanering för turismanläggning med ca: fem uthyrningsstugor och ett begränsat antal nya fritidshus. Planering, ansökan vattendom, utförande av gästhamn med kaj, viken kräver muddring.

Tirro

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Hanhinkari

- Förbättrad och renoverad gästhamn med bastu, grillplatser, utedass.
- Ballastkajen behöver renoveras.

Västra Knivskär

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Östra Knivskär

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Klaus

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Kataja

Enkel planutredning för begränsad tillkommande fritidshusbebyggelse.

Farleder

Planering och upprättande av ansökan om vattendom för muddring av tre meters farled från Hanhinkari till Haparanda/Torneå städer.

Turtrafik

Regional turtrafik längs kusten.

Lokal turtrafik Haparanda/Torneå-Haparandahamn (Nikkala)-Stora Hamnskär-Skomakaren-Seskar Furö-Sandskär-Malören.

Kalix

Kalixälven

Muddring av farled i Kalixälvens nedersta del för att säkerställa fri passage för turbåtar till centralorten

Rånön

Kajen kompletteras med räcken.

Frevisören

Muddring för förbättra djupet vid kajen.

Granholmen

Etablering av kaj och uthyrningsstugor samt spångning.

Likskär

Tillgängligheten behöver förbättras med bland annat gästhamnsplatser.

Getskär

Etablering av två uthyrningsstugor samt renovering av bastu.

Näverön

Förbättring av befintlig brygga. Toaletter, och grillplatser behöver anläggas.

Malören

Tillgängligheten behöver förbättras genom muddring av befintlig hamn.

Kohamn

Renovering av befintliga anläggningar (grillplatser mm) och anläggandet av bastu. Förbättring av befintliga enslinjer.

Huvön

Under förutsättning att markägaren ger sitt tillstånd bör brygga och toalett anläggas.

Marahamnsleden

Muddring är nödvändig i vissa passager.

Siksundsleden

Upprustning av enstavlor.

Töre

Utveckling av aktiviteter kring "nordbojen".

Kommunikationer

I första hand bör turbåtstrafik etableras till de platser där stugor finns att hyra.
I andra hand även till Likskär.

Kalix skärgård

Luleå

Åtgärdslista som är prioriterad av kommunen:

Kommunikationer

Frågan om tillgänglighet i ett helårsperspektiv är av stor betydelse för skärgårdens utveckling. Detta är också av stor betydelse för näringslivet på öarna inte minst besöksnäringen. I början av 2008 är kommunikationerna under upphandling för åren 2008-2010 (2012).

Bro till Sandön

För närvarande projekterar Tekniska förvaltningen en gång- och cykelbro till Sandön

Muddring Trollerisundet (ingår i Inre Farled)

Trollerisundet är ett hinder för båttrafik till bl a Hindersön och Brändöskär. Sundet är grunt och har börjat slamma igen. Idag är djupet ca 2,5 meter vid medelvatten. Djupet är inte tillräckligt för de flesta turbåtar. Om sundet inte fördjupas kommer turbåtarna tvingas till långa omvägar.

Fördjupning av inloppet i Bullerhamnsviken, Småskär

I inloppet till Bullerhamnsviken ligger ett antal stenar som begränsar djupet. Farleden in i den annars relativt djupa viken är på grund av dessa stenar smal och krokig. Turbåtar angör Småskär dagligen och farledens beskaffenhet utgör ett hinder för denna trafik. Stenarna måste flyttas för att göra inloppet säkert.

Vägar på Hindersön, Sandön och Junkön

Vintertid plogas vägar på isen till de öar som ha bofast befolkning. De vägar som finns på dessa öar är inte anpassade till den mängd trafik som kör ut till öarna under vintern. Slitaget blir stort och många gånger körs vägarna sönder. Totalt är det 23,5 km som behöver åtgärdas, Sandön 10,2 km, Junkön 2,3 km och Hindersön 11,0 km. Luleå kommun har ett ansvar för vägarna eftersom kommunen äger anläggningar på öarna.

Rödkallen, muddring av farled och återuppbyggnad av hamn (ingår i Inre Farled)

Rödkallen har varit det populäraste utflyktsmålet i Luleå skärgård, och många gånger den första angöringen för besökande fritidsbåtar som kommer söderifrån. Hamnen har de senaste åren förfallit och kan idag inte angöras av turbåtar och knappt fritidsbåtar. Rödkallen är ett viktigt besöksmål i Luleå Skärgård. Fastighetsverket äger marken och den gamla lotsutkiken.

Lövskärs fiskehamn

Lövskär är ett viktigt nav för skärgårdstrafiken. När yterskärgården kommer att trafikeras med större fartyg

måste en yttre angöring byggas eftersom framtidens fartyg inte kan gå in i hamnen. Möjligheterna till tankning av båtar bör utredas.

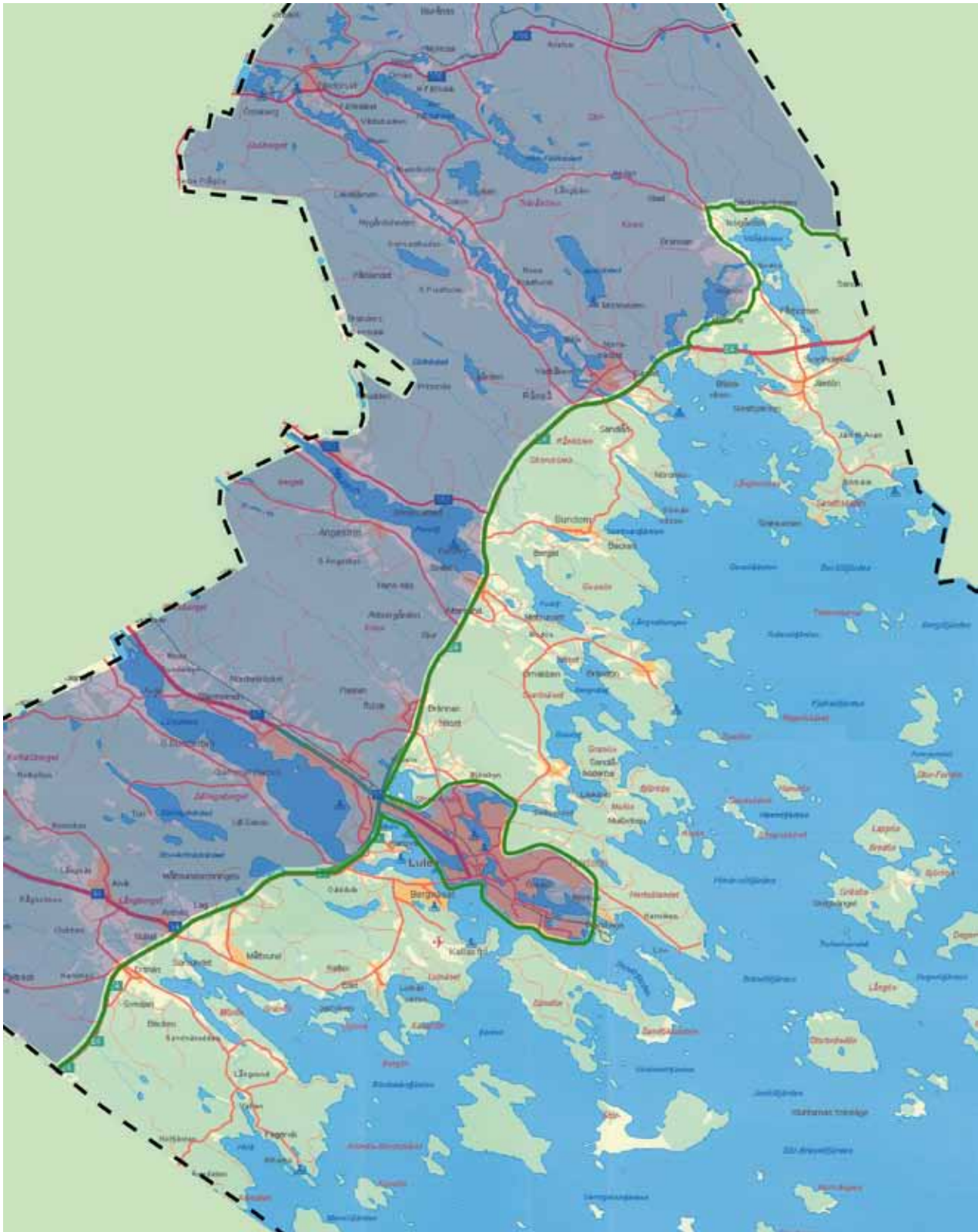
Etablering av fler uthyrningsstugor

Två stugor byggs på Brändöskär för att tillgodose behovet av boende i skärgården avseende rekreation och rörligt friluftsliv.

Detaljerad åtgärdslista, inkl synpunkter och förslag från Luleå Skärgårdsförening:

- Muddring Trollerisundet.
- Vägar på Hindersön, Sandön och Junkön.
- Egen verksamhet Avd Skärgård/Friluftsliv, fler tjänster, ytterligare driftsmedel, lokaler etc.
- Byggnation av två stugor på Brändöskär.
- Visitor Centre i Södra Hamn.
- El och kran till bryggan i Björkögårdsviken Hindersön.
- Spång över viken i Ostisund Hindersön.
- Bygg fler uthyrningsstugor, gärna på flera öar.
- Grus och bärlager till vägarna på StorBrändön, Långön och Hindersön. Dika där det behövs.
- Restaurera vägen från Bullerhamnsviken till Kyrkviken på Småskär så att även rullstolsburna kan färdas efter den.
- Bygg "kurar" för de som väntar på turbåtarna, dels på öarna, dels på fastlandet, ex. Hindersöstallarna.
- Borra fler brunnar, spec. i anslutning till uthyrningsstugor.
- Bygg ett utsiktstorn på Hindersöharun.
- Bygg ett utsiktstorn på Långöberget och en gångväg upp från Storsanden.
- Gör skärgården mer tillgänglig för icke båtägare.
- Iordningsställ slätterängar och gångvägar på Lappön.
- Anlägg en golfbana på Hindersön.
- Muddring av farleden genom Trollerisundet. Denna farled är av mycket stor betydelse för turbåtstrafiken till Hindersön och Brändöskär.
- Hamnen på Rödkallen, restaurering av hamn och muddring av farled.
- Muddring av farleden mellan Småskär och Mjoön.
- En utbyggnad av bredband är nödvändigt för boende och besökare.
- Fördjupning av hamninloppet i Bullerhamnsviken.
- Vågbrytare Junkön.
- Vågbrytare Kluntarna.
- Muddring Degerö-Börstskär och turbåtsangöring.
- Angöring för större båtar Lövskär.
- Större hamn Klubbviken.
- Ny hamn på Långön.
- Muddring av farleden mellan Småskär och Finnskär.
- Längre brygga på Antnäs-Börstskär.

- Muddra farlederna på Hindersöns norra sida även i Norr- och Västisundet.
- Bygg en anöringsplats vid Kruthuset (Hindersön).
- Tankningsmöjligheter (kort) i Lövsjär.
- Bygg ett färjläge på Hindersön och ordna färjetrafik för bilburna.
- Förse isnedfarterna med betongplattor.
- Belysning från Jopikgården till Björkögdardshamnen.
- Bygg en anöringsplats vid Sandgrönnorna.
- Muddring av Brändösundet.
- Flytta anöringsplatsen (och gör en nykonstruktion) för turbåtarna på Hindersön, från Björkögdardsviken till Ostisundet.
- Gör i ordning Estersösundet så att turbåtarna kan köra den vägen vid spec. väderlek.

Luleå skärgård

Piteå

Södra Hamnen

- Muddring för bättre tillgänglighet och för att behålla vattenspegeln.
- Fler antal båtplatser, både för gäster och säsongsbokningar.
- Behov av en bränslestation finns.
- Båtmuseet utvecklar sin utställning.

Norra Hamnen

Muddring för att förbättra tillgängligheten och öka antalet båtplatser.

Bondökanalen

Ny kanal med gästhamn och servicehus. Dessutom etablering av båthamn med båthus för vinterförvaring, café/kiosk, övernattingsstugor, fritidsstugor samt husvagnscamping. Även ett antal hus för permanentboende.

Jävre

Förbättring av muddring samt angöring för turbot, till småbåtshamnen och turiststationen som har restaurang, bensinstation och ICA-butik.

Stenskär

- Spångning.
- En till bakval ska uppföras.

Vargön, Koskäret

- Öppna upp i skogen i näset, så att det blir sikt rakt över och möjlighet för genomblåsning.
- Hålla tillbaka igenväxningen av sandstranden.

Mellerstön, Stenbergsviken

- Stugby för fritidsboende.
- Flytta ned bastun till vattnet.
- Anlägga bättre grillplats och förbättra bryggorna.

Fingermanholmen

- Brygga med service i form av toalett och grillplats.
- Utsiktstorn byggs.
- Informationsskyltar för friluftsliv och kulturhistoria.
- Stigar huggs upp och spångas/grusas.

Baggen

- Ny stugby för fritidshus.
- Undersöka möjligheterna att köpa in och bygga ut övernattingsstugorna som idag ägs av Öjebyns JVO.
- Tillgängliggöra bastun för rörliga båtlivet.

Fårön

- Ny tvåfilig bro med ökad vattengenomströmning.
- Fler fritids- och permanentus.

- Ny G/C-väg med utsikt över vattnet.

Stor-Räbben

- Muddring av hamn och insegling samt anläggande av turbotbrygga.
- Plats för fler stugor, även för uthyrning. Kan byggas i framtid.

Renöhamn

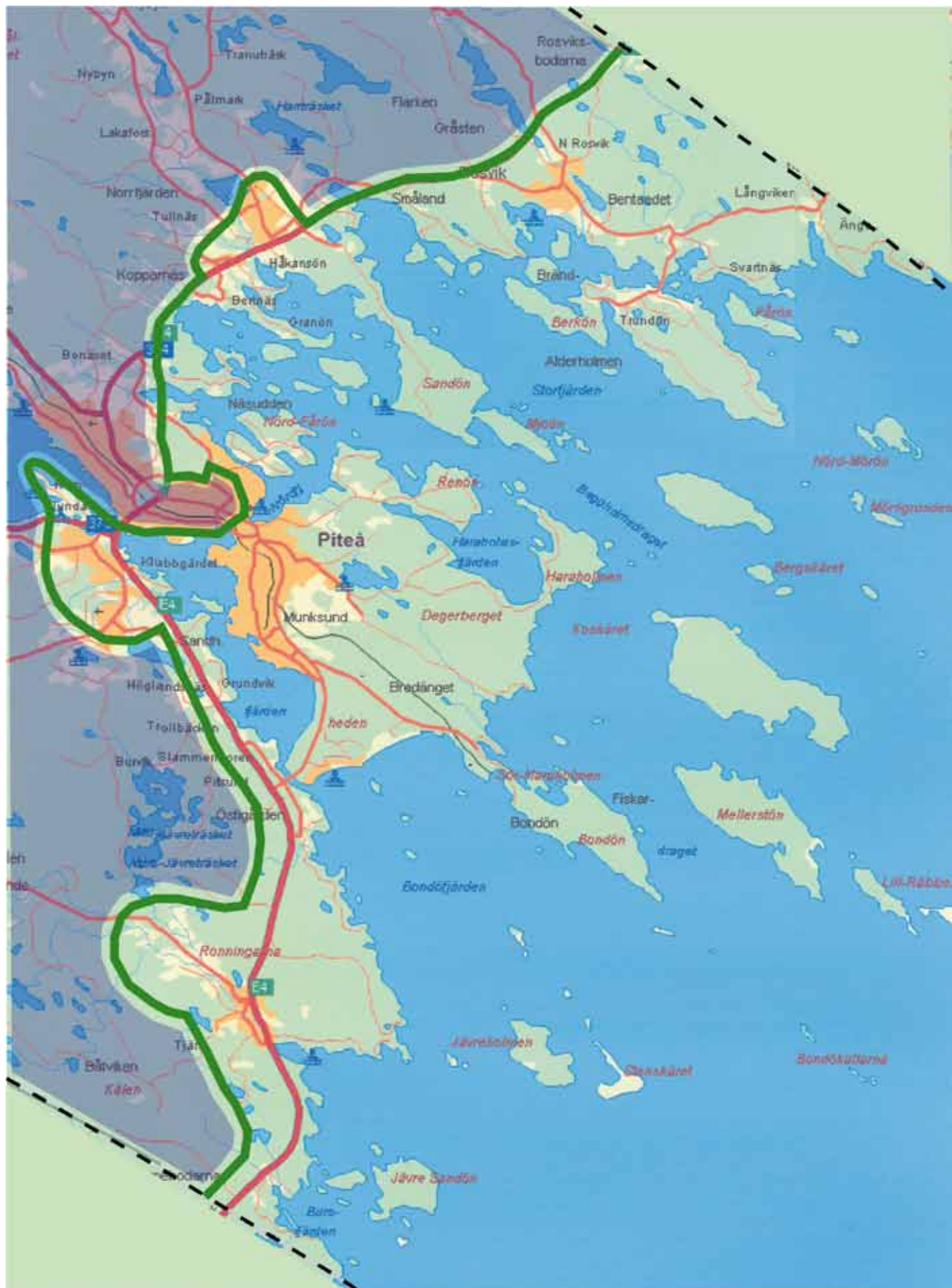
- Nytt släpställe för fritidsbåtar.
- Arrendetomter för båthus, förråd samt skoter-garage.

Svinöra

Förbättra vågskyddet.

Övrigt

- Nya mer detaljerade sjökort tas fram för att underlätta tillgängligheten, exempelvis Jävre, Piteälven, södra stadsfjärden, Baggen, Bergösundet och Yttre Degerstensgrundet mm
- Ny arbetsbåt för skärgårdsdriften.
- Skärgårdsbroschyr ska göras med information om öarna, hamnarna och servicen.

Piteå skärgård

Skellefteå

Pite-Rönnskär

Tillsammans med föreningar/företag utveckla och marknadsföra anläggningarna på Pite-Rönnskär, bl a med visioner för caféet och om turistboende.

Buskön

Muddring av Buskösundet för att förverkliga den inre farleden.

Byske

Tillsammans med Byske camping och den lokala båtklubben utveckla Byske marina med fler båtplatser, tillgänglighet och service.

Furuögrund

Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra tillgänglighet och service samt utöka antalet båt- och gästplatser genom renovering av befintliga spinkkajer och dockor. Förverkliga visioner om bl a matsservering i hamnmagasinet

Romelsön/Halsön

Muddring av Romelsösundet för att förverkliga den inre farleden. Tillsammans med föreningar/företag utveckla och marknadsföra anläggningen på Halsön.

Hamnskär

Renovering av kaj och bryggor så att större båtar ska kunna lägga till. Tillsammans med föreningar/företag hitta lösningar för "kulturbåtturer" till Hamnskär och nyttjandet av lotsstationen som t ex turistboende.

Skellefteå

Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra tillgänglighet/service samt utöka antalet båt och gästplatser vid Manheimskajen. Förverkliga visioner om en ny sluss vid Bergsby-dammen.

Kåge

- Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra tillgänglighet och service samt utöka antalet båt- och gästplatser i Kågehamn.
- Utveckla verksamheten/anläggningen vid Bastuholmen angående både stuga och bryggor, samt att förlägga fler bryggor vid Bergskär.

Boviken

Muddring av Bovikenshavsbad
Förverkliga delar av "Vision Boviken 2030" bl a genom att anlägga större gemensamma båtplatser för fritids- och fastboende i Boviken, samt muddring till dessa.

Killingörviken

Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra till-

gänglighet och service bl.a. genom renovering av kajen på södra sidan av viken.

Skelleftehamn

Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra tillgänglighet och service samt utöka antalet båt- och gästplatser i Kurjoviken.

Gåsören

- Tillsammans med föreningar/företag utveckla och marknadsföra utflyktsmålet Gåsören genom upp- rustning och handikappanpassning av hus, toaletter, kaj, lekplatser och landgångar.
- Förverkliga och utveckla visioner om bl a konfe- renser, turistboende och turbåtstrafik.

Burehällorna

Utköpa antalet bryggor och ny större bastu eftersom besöksstrycket ökar samt muddra för att större båtar ska kunna lägga till. Den gamla bastun kan flyttas till nå- got ställe där besöks-trycket inte är lika stort. Ordent- liga sophus och rutiner för sophämtning.

Bureå

Tillsammans med den lokala båtklubben förbättra till- gänglighet/service samt utöka antalet båt- och gästplat- ser vid Geten. Bro vid Bureälvens mynning, för att där anlägga en kombinerad vandrings- och skoterled med anslutning till BBS Naturstig och vidare den led som bör finnas mellan södra och norra kommungränsen. Förverkliga visioner om Bureå skärgårdscentrum med havsnära boende, båtmuseum, restaurang m m.

Bjuröklubb

Inre och yttre renovering av Bjuröklubbs hamnmagasin. Anlägga en naturuppställningsplats med ett servicehus som kan serva både "campinggäster" och båt- gäster. Rustning och renovering av stora kajen, rullstolsan- passa småbåtshamnen samt sammanbinda småbåtsham- nen och stora kajen/naturuppställningsplatsen med en rullstolsanpassad naturstig.

Kaffeön

Gångbro från fastlandet och en upprepning av ön. Alternativt en ny kaj vid gamla färjeläget/kolkajen med camping.

Skötgrunnan

Bör tillgängliggöras för besökare med en kraftig flytbryg- ga och en spångad led runt ön.

Övrigt

- Ta fram material till en "pilot book" över Skel- lefteå kommuns kust för att kunna ta fram mer detaljerade sjökort, marknadsföra kust och skär- gård genom t ex en skärgårdsbroschyr för rekrea-

tion och närturism samt till kommande nytryck av "Bottenvikaren".

- Ta fram material för havskajakleder till hemsida/broschyrer.
- En förstudie för eventuell flytt av Båtmuseet och byggandet av ett "maritimt centrum".
- Projektet "långfärdsskridskobana på Kågefjärden" ska från och med säsongen 2009 ingå i kommunens ordinarie verksamhet. Förstudier om liknande aktiviteter kan hållas på andra platser längs kusten.

- Anlägga en kombinerad vandrings- och skoterled från Noret (södra länsgränsen) till Kinnbäck (norra länsgränsen).
- Genom bidrag till båtklubbar och föreningar samt att genom olika projekt söka medel för att möjliggöra en utökning av antalet gästplatser, renoveringar av bryggor, rusta och förbättra tillgänglighet/service i våra hamnar och kajer mm.

Skellefteå skärgård

